

До реєстр. № 3415
від 29.04.2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

№ 04-28/3-168/51083 (81460)

"19" травня 2020р.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні», внесений народними депутатами України Фроловим П.В., Арахамією Д.Г., Кулінічем О.І. (реєстр. № 3415 від 29.04.2020)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 30 квітня 2020 року Комітет на засіданні 18 травня 2020 року (протокол № 36) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні», внесений народними депутатами України Фроловим П.В., Арахамією Д.Г., Кулінічем О.І. (реєстр. № 3415 від 29.04.2020), та висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України від 7 травня 2020 року.

Метою внесеного законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці до нього, є «удосконалення застосування особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні», а саме: пропонується «...викласти у новій редакції статтю 119¹ Регламенту Верховної Ради України, встановивши обмежений термін дії цієї процедури - впродовж встановленого Кабінетом Міністрів України згідно із Законом України "Про захист населення від інфекційних хвороб" карантину для здійснення заходів, спрямованих на запобігання поширенню, локалізації та ліквідації спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня відміни цього карантину... збільшити кількість поданих пропозицій і поправок для застосування особливої процедури з 500 до 1000 пропозицій (поправок) та надати право кожному народному депутату України визначати по одній відхиленій Комітетом пропозиції (поправці) до кожної статті (пункту), прийнятого у першому читанні проекту, а відтак у своєму виступі (до 5 хвилин) обґрунтувати їх та наполягати на голосуванні.

Згідно з частиною третьою статті 93 Регламенту Верховної Ради України, та в межах предмета відання Комітету, визначеного Постановою

Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ, Комітет зазначив, що законопроект (реєстр. № 3415) внесено на реєстрацію з дотриманням частини першої статті 89, частини другої статті 90 та частин першої, другої і шостої статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписами осіб, які мають право законодавчої ініціативи, разом з проектом постанови, яку пропонується Верховній Раді України прийняти за результатами його розгляду, списком авторів законопроекту, пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні та пояснювальною запискою. 13 травня 2020 року на позачерговому пленарному засіданні Верховної Ради України законопроект (реєстр. № 3415) включено до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та скорочено строки внесення альтернативних законопроектів.

По суті поданого законопроекту Комітет зазначив таке.

Відповідно до частини п'ятої статті 83 Конституції України порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

16 квітня 2020 року Верховною Радою України було прийнято в другому читанні та в цілому Закон України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо протидії зловживанням прав народних депутатів у ході законодавчої процедури» № 561-ІХ (чинний з 26 квітня ц.р.), яким було внесено зміни до статті 119 Регламенту Верховної Ради України та доповнено Регламент Верховної Ради України новою статтею 119¹, яка, зокрема, передбачає застосування особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні у разі подання до законопроекту, що готується до другого читання (крім проекту кодексу, законопроекту, що розглядається Верховною Радою України за спеціальною процедурою), пропозицій, поправок у кількості, що у п'ять разів або більше перевищує кількість статей проекту первинного законодавчого акта чи кількість пунктів проекту про внесення змін до первинних законодавчих актів, але не менш як 500 пропозицій. Особлива процедура застосовується за пропозицією, підписаною не менш як однією третиною народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, підтриманою рішенням Верховної Ради України, прийнятим на пленарному засіданні більшістю голосів народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, за умови надання народним депутатам України порівняльної таблиці та супровідних документів до неї (стаття 117 Регламенту Верховної Ради України). Таке рішення заноситься до протоколу пленарного засідання Верховної Ради України.

Водночас, авторами законопроекту (реєстр. № 3415) на виконання домовленостей керівників депутатських фракцій (депутатських груп), про які, згідно із стенограмою пленарного засідання від 16 квітня 2020 було оголошено головуючим на пленарному засіданні Головою Верховної Ради України Разумковим Д.О., зокрема було зазначено таке: «до мене звернулися керівники фракцій та груп, які, можливо, сьогодні будуть підтримувати цей

законопроект, це те, щоб я звернувся до народних депутатів з наступною інформацією: що одразу після того, як цей законопроект, якщо він буде прийнятий, вступить в силу, буде зареєстрований інший законопроект, який буде вносити зміни в нього, тому що це ми не можемо навіть сьогодні фактично зробити, вносити буде зміни в нього щодо його тимчасової роботи, і після цього поліпшення умов, які б дозволили парламенту, з одного боку, зберегти демократію, захистити інтереси всіх народних депутатів, які працюють в залі Верховної Ради України на користь держави Україна, однак так само і захистити і парламентаризм, щоб він дійсно існував, а не був механізмом зловживання щодо тих чи інших подій», запропоновано зміни до статей 119, 119¹ Регламенту Верховної Ради України.

У цих змінах запропоновано нову редакцію статті 119¹ Регламенту Верховної Ради України, що передбачають, зокрема, зміни до частини першої чинної статті 119¹ Регламенту Верховної Ради України, якими встановлюється інша кількість пропозицій і поправок, за умови внесення яких може бути застосовано особливу процедуру розгляду законопроекту у другому читанні, а саме – 1000, замість 500, до частини другої, в якій, на відміну від чинної редакції, що передбачає право депутатських фракцій (депутатських груп) та позафракційних народних депутатів України визначати (а по суті вибирати) кількість, які саме пропозиції має розглянути Верховна Рада України, запропоновано, що кожний народний депутат України матиме право визначити не більше однієї своєї неврахованої пропозиції, поправки до кожної статті проєкту первинного законодавчого акту чи пункту проєкту про внесення змін до первинних законодавчих актів, на яких він наполягає. Крім цього змінено частину четверту цієї статті щодо виступів у обговоренні та запропоновано Прикінцеві положення, які містять два пункти і в яких зазначається про тимчасову дію особливої процедури та про час втрати чинності Законом.

Розглянувши поданий законопроект (реєстр. № 3415), Комітет зазначив, що пропозиція до частини другої статті 119¹ Регламенту Верховної Ради України не зовсім кореспондується з пропозицією до частини четвертої цієї статті, оскільки якщо законопроект містить велику кількість статей, а відтак до них народним депутатом України може бути подано по одній пропозиції і поправці, то запропонована новела дає право народному депутату України визначити таку ж кількість своїх пропозицій і поправок до цього законопроекту, а потім їх обґрунтовувати та наполягати на голосуванні під час обговорення в межах виступу до 5 хвилин.

Крім того, Комітет звернув увагу на те, що автори законопроекту у частині другій використовують поняття «невраховані пропозиції, поправки», а далі по тексту «відхилені пропозиції, поправки», що може призвести до правової невизначеності, оскільки за змістом законопроекту неврахування це і є відхилення. Тому, слово «невраховані» у частині другій нової редакції статті 119¹ варто замінити словом «відхилені».

Комітет зауважив, що пункт 1 Прикінцевих положень викладено некоректно, а тому потребує техніко-юридичного доопрацювання.

Зокрема, у пункті 1 Прикінцевих положень передбачено, що цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і діє впродовж встановленого Кабінетом Міністрів України згідно із Законом України "Про захист населення від інфекційних хвороб" карантину для здійснення заходів, спрямованих на запобігання поширенню, локалізації та ліквідації спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня відміни цього карантину.

Відтак у пункті 2 Прикінцевих положень зазначено, що законопроекти, щодо яких було прийнято рішення про розгляд їх у другому читанні за особливою процедурою, розглядаються за цією процедурою і після відміни встановленого Кабінетом Міністрів України карантину.

Комітет зауважив, що зараз є чинним не Закон про зміни до Регламенту Верховної Ради України № 561-ІХ, а статті 119 та 119¹ у редакції цього Закону, відтак, у разі прийняття законопроекту (реєстр. № 3415) та після набрання чинності Законом, втратить чинність попередня редакція положень цих статей, і відповідно запропонована у частині першій статті 119 та у новій редакції статті 119¹ особлива процедура розгляду законопроектів у другому читанні втратить чинність з наступного дня після 30-го дня з дня відміни карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України. Відтак, у Прикінцевих положеннях законопроекту необхідно передбачити положення, якими має бути визначено час, за якого така процедура буде чинною, а потім - щодо подальшого виключення з Регламенту Верховної Ради України змін до статті 119 та статтю 119¹ в редакції цього закону з дня наступного після дня втрати чинності впровадженої цим законом особливої процедури.

У висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України також висловлено низку зауважень до проекту Закону України (реєстр. № 3415).

Враховуючи зазначене, Комітет вважає за доцільне запропонувати викласти Прикінцеві положення законопроекту в такій редакції:

«Прикінцеві положення.

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності через 30 днів з дня відміни карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України згідно із Законом України "Про захист населення від інфекційних хвороб" для здійснення заходів, спрямованих на запобігання поширенню, локалізації та ліквідації спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19).

2. Внести до Регламенту Верховної Ради України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 14-17, ст. 133, із наступними змінами) такі зміни:

1) частину першу статті 119 викласти у такій редакції:

«1. Під час розгляду законопроекту в другому читанні Верховна Рада проводить його постатейне обговорення та голосування. У разі необхідності можуть обговорюватися і ставитися на голосування окремі частини, пункти, підпункти, речення або статті»;

2) статтю 119¹ виключити.

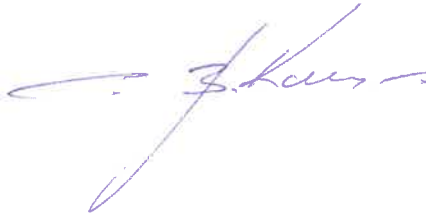
3. Встановити, що законопроекти, щодо яких до набрання чинності

пунктом 2 цього розділу були прийняті рішення про розгляд їх у другому читанні за особливою процедурою, розглядаються відповідно до положень глави 20 Регламенту Верховної Ради України у редакції, що діяла на момент прийняття таких рішень.».

Враховуючи викладене, Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні» (реєстр. № 3415), та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України, відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, за результатами розгляду зазначеного законопроекту у першому читанні прийняти його за основу, і згідно з частиною другою зазначеної статті прийняти його в цілому, за умови дотримання вимог частини четвертої статті 102 Регламенту Верховної Ради, із пропозиціями Комітету (до частини другої статті 119¹ та до Прикінцевих положень), викладеними в цьому висновку.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено голову підкомітету з питань Регламенту Верховної Ради України Фролова П.В.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

